

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2020/2163,**18. detsember 2020,****liidu kaubanduse sooduskorras sätestatud päritolureeglite rakendamise kohta Ühendkuningriigis seoses Põhja-lirimaaga**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 66 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping (edaspidi „väljaastumisleping“) sõlmiti liidu nimel nõukogu otsusega (EL) 2020/135 ⁽²⁾ ning see jõustus 1. veebruaril 2020.
- (2) Väljaastumislepingule lisatud lirimaa ja Põhja-lirimaa protokoll (edaspidi „protokoll“) artiklis 4 kinnitatakse veel kord, et Põhja-lirimaa on Ühendkuningriigi tolliterritooriumi osa ning et protokoll ei takista Ühendkuningriiki lisamast Põhja-lirimaad 1994. aasta üldisele tolli- ja kaubanduskokkuleppele (edaspidi „GATT 1994“) lisatud kontsessioonide loendi territoriaalsesse kohaldamisalasse. Kaubanduse sooduskorra kohaldamisel ei saa seega kolmandad riigid või kolmandate riikide rühmad, kellega liit on sõlminud sellise kaubanduse sooduskorra, käsitada Põhja-lirimaad liidu osana. Täpsemalt ei tuleks olukorras, kus kohaldatakse kumulatsiooni käsitlevaid sätteid, vaadelda Põhja-lirimaalt pärit kaupa või seal töödeldud kaupa kaubana, mis on pärit liidust või mida on töödeldud liidus.
- (3) Samas on protokollis artikli 13 lõikes 1 sätestatud, et protokollis ja protokollis alusel seoses Põhja-lirimaaga Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis kohaldatavates liidu õiguse sätetes sisalduvad viited liidu tolliterritooriumile hõlmavad ka Põhja-lirimaa maismaaterritooriumi. Protokollis artikli 5 kohaselt kohaldatakse seoses Põhja-lirimaaga Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis määrust (EL) nr 952/2013 ja kohustusi, mis tulenevad liidu või selle liikmesriikide ühiselt sõlmitud rahvusvahelistest lepingutest ning on seotud liidu ja kolmandate riikide vahelise kaubavahetusega.
- (4) Protokollis alusel liidu ja Ühendkuningriigi vahel sõlmitud kahepoolsetest kokkulepetest ei tulene teistele kolmandatele riikidele õigusi ega kohustusi.
- (5) Määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punkti 2 ning artikli 56 lõike 2 punktide d ja e kohaselt hõlmavad liidu tollialased õigusaktid tariifseid soodusmeetmeid, mis sisalduvad liidu ning teatavate väljaspool liidu tolliterritooriumi asuvate riikide või territooriumide või selliste riikide või territooriumide rühmade vahel sõlmitud lepingutes või vastavates liidu poolt ühepoolset kehtestatud lepingutes.
- (6) Määruse (EL) nr 952/2013 artikli 64 lõike 1 kohaselt peab kaup selleks, et selle kauba suhtes saaks kohaldada määruse (EL) nr 952/2013 artikli 56 lõike 2 punktides d ja e osutatud tariifseid soodusmeetmeid, vastama kõnealuse määruse artikli 64 lõigetes 2–5 osutatud sooduspäritolureeglitele. Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2015/2447 ⁽³⁾ on sätestatud menetluseeskirjad, millele on osutatud artikli 64 lõikes 1, et hõlbustada liidus kauba sooduspäritolu määramist.

⁽¹⁾ ELT L 269, 10.10.2013, lk 1.⁽²⁾ Nõukogu 30. jaanuari 2020. aasta otsus (EL) 2020/135 Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu sõlmimise kohta (ELT L 29, 31.1.2020, lk 1).⁽³⁾ Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).

- (7) Pidades silmas, et pärast väljaastumislepingus sätestatud üleminekuperioodi lõppu valitseb Ühendkuningriigis seoses Põhja-lirimaaga tolliga seonduvalt eriolukord, ning selleks, et kohaldada tariifseid soodusmeetmeid ja tagada vastavus asjakohastele sooduspäritolureeglitele ka pärast kõnealuse üleminekuperioodi lõppu, tuleb vastu võtta konkreetsed menetluseeskirjad, millega hõlbustatakse kaupade sooduspäritolu kindlaksmääramist Põhja-lirimaal.
- (8) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on seotud sooduspäritolutõenditega, mida tuleb kasutada kauba importimisel Ühendkuningriiki seoses Põhja-lirimaaga, sellise kauba sooduspäritolu kontrollimisega ja tingimustega, mille alusel tariifseid soodusmeetmeid lubada või need peatada.
- (9) Kuna väljaastumislepingus sätestatud üleminekuperiood lõpeb 31. detsembril 2020, peaks käesolev määrus jõustuma võimalikult kiiresti ja seda tuleks kohaldada alates 1. jaanuarist 2021.
- (10) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas tolliseadustiku komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse kauba suhtes, mida imporditakse Ühendkuningriiki seoses Põhja-lirimaaga, kui kohaldatakse määruse (EL) nr 952/2013 artikli 56 lõike 2 punktides d ja e osutatud tariifseid soodusmeetmeid.

Artikkel 2

Sooduspäritolureeglite kohaldamine Ühendkuningriigis seoses Põhja-lirimaaga

1. Käesoleva määruse artiklis 1 osutatud tariifsete soodusmeetmete kohaldamisel Ühendkuningriigis seoses Põhja-lirimaaga kohaldatakse määruse (EL) nr 952/2013 artikli 64 lõikes 1 sätestatud sooduspäritolureegleid Ühendkuningriigis seoses Põhja-lirimaaga *mutatis mutandis*.
2. Lõikes 1 osutatud sooduspäritolureeglites esinevaid viiteid liidule või liikmesriikidele tuleb käsitada viidetena, mis hõlmavad Ühendkuningriiki seoses Põhja-lirimaaga. Samas ei käsitata Põhja-lirimaa territooriumi liidu osana neis kolmandates riikides ja kolmandate riikide rühmades, kellega liit on sõlminud sellise kaubanduse sooduskorra, juhul, kui eksportimisel Ühendkuningriiki seoses Põhja-lirimaaga kohaldatakse päritolureeglites sisalduvaid kumulatsiooni käsitlevaid sätteid kauba suhtes, mis on pärit liidust või mida on töödeldud liidus.

Artikkel 3

Liidu poolt ühepoolset vastu võetud kaubanduse sooduskorra alusel esitatavate päritolutõenditega seotud kohustused

Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 4 kohaldamist, peavad Ühendkuningriiki seoses Põhja-lirimaaga imporditavate toodete päritolutõendid olema välja antud või koostatud sellises kolmandas riigis või kolmandate riikide rühmas, kelle suhtes kohaldatakse määruse (EL) 952/2013 artikli 56 lõike 2 punktis e osutatud tariifseid soodusmeetmeid tingimustel, mis on kehtestatud päritolureeglitega, mis on sätestatud nende meetmete kohaldamiseks selliste toodete liitu importimisel.

*Artikkel 4***Päritolutõendid**

Päritolutõendis, mille on välja andnud või koostanud kolmas riik või kolmandate riikide rühm, kelle suhtes kohaldatakse artiklis 1 osutatud tariifseid soodusmeetmeid, tuleb asjaomaseid meetmeid sisaldava kaubanduse sooduskorra alusel Ühendkuningriiki seoses Põhja-Iirimaaga imporditavate toodete puhul teha märges „Ühendkuningriik seoses Põhja-Iirimaaga“.

*Artikkel 5***Liidu poolt ühepoolset vastu võetud kaubanduse sooduskorra alusel toimuv kontroll**

Selliste toodete päritolu, mida imporditakse Ühendkuningriiki seoses Põhja-Iirimaaga ja mille suhtes kohaldatakse seal määruse (EL) nr 952/2013 artikli 56 lõike 2 punktis e osutatud tariifseid soodusmeetmeid, kontrollitakse asjaomases kolmandas riigis või kolmandate riikide rühmas Põhja-Iirimaa osas pädeva Ühendkuningriigi tolliasutuse taotlusel, järgides tingimusi, mis on kehtestatud päritolureeglites, mis on sätestatud kõnealuste meetmete kohaldamiseks selliste toodete liitu importimise suhtes.

*Artikkel 6***Soodustuste lubamine kaubanduse sooduskorra raames**

1. Artiklis 1 osutatud tariifseid soodusmeetmeid kohaldatakse Ühendkuningriigis seoses Põhja-Iirimaaga üksnes juhul, kui kolmas riik või kolmandate riikide rühm, kelle suhtes kohaldatakse artiklis 1 osutatud tariifseid soodusmeetmeid, on võtnud asjakohased meetmed ja teavitanud komisjoni neist asjakohastest meetmetest, millega eksportimisel Ühendkuningriiki seoses Põhja-Iirimaaga on tagatud vastavus:

- a) toodete sooduspäritolu reeglitele;
- b) päritolutõendite väljaandmise või koostamise eeskirjadele;
- c) toodete sooduspäritolu kontrollimise eeskirjadele ja
- d) muudele asjaomases kaubanduse sooduskorras sätestatud tingimustele.

2. Lõike 1 kohaldamisel avaldab komisjon oma veebisaidil kuupäeva, millest alates loetakse kolmas riik või kolmandate riikide rühm olevat võtnuks need meetmed, millega vastavus tagatakse.

*Artikkel 7***Soodustuste peatamine kaubanduse sooduskorra raames**

1. Artiklis 1 osutatud tariifseid soodusmeetmeid ei lubata Ühendkuningriigis seoses Põhja-Iirimaaga kohaldada juhul, kui lõigete 2 ja 3 kohaselt tehakse kindlaks, et seoses toodete sooduspäritolu reeglite või seonduvate menetlustega on toime pandud pettus, rikkumine, reeglite süstemaatiline täitmata jätmine või reeglite täitmise tagamata jätmine.

2. Kui lõikes 1 osutatud pettuse, rikkumise, reeglite süstemaatilise täitmata jätmise või reeglite täitmise tagamata jätmise kohta on tekkinud põhjendatud kahtlused, avaldab komisjon *Euroopa Liidu Teatajas* teate, milles kirjeldatakse nende kahtluste põhjusi.

3. Kui tuvastatud pettust, rikkumist või reeglite süstemaatilist täitmatajätmist ei kõrvaldata kuue kuu jooksul alates teate avaldamisest, ei tohi Ühendkuningriigis seoses Põhja-Iirimaaga tariifseid soodusmeetmeid kohaldada. Komisjon avaldab oma veebisaidil kuupäeva, millest alates tariifseid soodusmeetmeid Ühendkuningriigis seoses Põhja-Iirimaaga ei kohaldata.

4. Ühendkuningriik edastab komisjonile Põhja-Iirimaaga seoses kogu käesoleva artikli kohaldamiseks vajaliku teabe.

5. Tariifseid soodusmeetmeid võib hakata uuesti kohaldama, kui kooskõlas artikliga 6 leitakse, et kolmas riik või asjaomane kolmandate riikide rühm on võtnud vastavuse tagamiseks vajalikud meetmed.

Artikkel 8

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 18. detsember 2020

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN
